

שְׁהָרִי בְּזֶה מִסְפִּיק? אָמַר לוֹ, אֲשֶׁרִי בְּעֲלֵי הָאֲמַת, חֲמִידָה דְרָגָה אַחַת, תְּאֹהֶה דְרָגָה אַחֶרֶת. חֲמִידָה - שְׂאֵם יְכוּל, הוּלֵף לְקַחַת אֶת שְׁלוֹ מִשּׁוּם אוֹתָהּ חֲמִידָה שְׁלֶקַח, הוּלֵף לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה. תְּאֹהֶה לֹא כֶּף, שְׁהָרִי אֶפְלוּ שְׁלֹא יִקַּח דְרָף לְלַכַּת אַחֲרֵי זֶה, וְהָרִי פְרֻשׁוֹהּ הַחֲבָרִים.

אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי, לְמָה לֹא כְתוּב וְלֹא תִרְצַח, כְּמוֹ הָאֲחֵרִים הַלְלוּ? אָמַר לוֹ, מִשּׁוּם שְׁדַרְגַת הַדִּין תְּלוּיָהּ בְּגִבּוּרָה, וְלֹא בְמִקּוּם הַרְחָמִים, וּמִשּׁוּם זֶה לֹא כְתוּב וְא"ו בְּלֹא תִרְצַח. וּמִשּׁוּם שְׁצָרִיכִים חֲמֵשׁ וְי"ס, הַתּוֹסֵף וְא"ו וְלֹא תִתְאֹהֶה, שְׁהָרִי בְּלֹא תִרְצַח לֹא צָרִיף לְשִׁים וְא"ו, וְהַתּוֹסֵף כְּאֵן.

שָׁמַע רַבִּי פְנַחֵס שֵׁיִשֵּׁב אַחֲרָיו וַיִּנְשְׁקוּ. בְּכָה וַחֲיִידָה. אָמַר, גּוֹר אַרְיָה, אֵין מִי שֵׁיַעֲמֵד לְפָנָיִהּ, מִי יְכוּל לַעֲמֵד לְפָנָיו וְאָבִיו בְּעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חֲלָקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים, וְאֲשֶׁרִי חֲלָקִי בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא שְׁזִכְתִּי לָזֶה. עַל זֶה כְּתוּב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, קָרַב אֶתָּה וּשְׁמַע וּגו'. בֹּא וּרְאֵה, בְּשַׁעַר שְׁנֵתָנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, כָּל הַקּוֹלוֹת נִמְצְאוּ, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יֹשֵׁב עַל הַכֶּסֶף, וְזֶה מִתּוֹךְ זֶה נִרְאֶה, וְדַבּוּר שֶׁל זֶה יֵצֵא מִתּוֹךְ הַעֲלִיּוֹן שְׁמַעֲלִיו. וְזֶהוּ סוּד הַפְּתוּב פְּנִים בְּפָנִים דְּבַר ה' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ. שְׁדַבּוּר יֵצֵא, וְדַבַּר מִתּוֹךְ אֵשׁ וְשִׁלְהַבֵּת שְׁדַחָה אוֹתוֹ הַחוּצָה בְּדַפְקֵךְ שֶׁל רוּחַ וּמִים שְׁנוֹתָנִים כַּח. שְׂאֵשׁ וְרוּחַ וּמִים מִתּוֹךְ שׁוֹפָר שְׁכוֹלֵל אֶת כָּלֶם יוֹצְאִים, וַיִּשְׂרָאֵל הַתִּרְחָקוּ מִפְּסֵד זֶה.

וְלֹא תִחַמּוּד, דְּהָא בְּהָאֵי סִגְיָ. אָמַר לִיָּהּ, זְכָאִין אֵינּוֹן מְאָרִי קְשׁוּט. חֲמִידָה חַד דְּרָגָא. תְּאֹהֶה דְרָגָא אַחֶרָא. חֲמִידָה, דְּאֵי יְכוּל, אֲזִיל לְמִיסַב דִּילִיָּהּ בְּגִין הֵהִיא חֲמִידָה דְנִקְט, אֲזִיל לְמַעַבְדַּ עוֹבְדָא. תְּאֹהֶה, לָאו הָכִי. דְּהָא אֶפְלוּ דְלֹא יִנְקוּט אוֹרְחָא לְמַהֵךְ אַבְתְּרִיָּה, וְהָא אוֹקְמוּהָ חֲבָרִיָּא.

אָמַר לִיָּהּ רַבִּי יוֹסִי, אָמַאי לָא כְתִיב וְלֹא תִרְצַח, כְּהִנֵּי אַחֲרִינִי. אָמַר לִיָּהּ בְּגִין דְּרָגָא דְרִינָא בְּגִבּוּרָה תְּלִיָא, וְלֹא בְאַתְרָ דִּרְחָמִי, בְּגִין כֶּף לֹא תִרְצַח לֹא כְתִיב בִּיָּהּ וְא"ו. וּבְגִין דְּבַעֲיִין חֲמֻשָּׁה וְוִין אֶתּוֹסֵף וְא"ו וְלֹא תִתְאֹהֶה, דְּהָא בְּלֹא תִרְצַח לֹא בְעֵי לְמִשְׁרֵי וְא"ו, וְאֶתּוֹסֵף הֵכָא.

שָׁמַע רַבִּי פְנַחֵס דִּיתִיב אַבְתְּרִיָּה, וַיִּנְשְׁקִיָּהּ. בְּכָה וַחֲיִידָה. אָמַר גּוֹר אַרְיָה, לִית מְאֵן דְקָאִים קַמִּיָּהּ, מְאֵן יְכוּל לְקַיִמָא קַמִּיָּהּ וְאָבִוָּהּ בְּעֵלְמָא. זְכָאֶה חוּלְקִיָּהוּן דְּצַדִּיקָא, וְזְכָאֶה חוּלְקִי בְּהָאֵי עֵלְמָא, וּבְעֵלְמָא דְאֶתִי, דְזַכִּינָא לְהָאֵי. עַל דָּא כְתִיב, (אִיּוֹב כב) יִרְאוּ צְדִיקִים וַיִּשְׁמְחוּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח וְאָמַר, (דְּבָרִים ה) קָרַב אֶתָּה וּשְׁמַע וּגו'. תָּא חֲזִי, בְּשַׁעַר דְּאֶתִיָּהִיבַת אוֹרִיָּתָא לְיִשְׂרָאֵל, כְּלֵהוּן קוֹלוֹת אֲשַׁתְּכָחוּ. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא יִתִּיב עַל כּוּרְסֵיָא, וְדָא מְגוּ דְדָא אַתְחֲזִי, וּמְלוּלָא דְדָא נְפִיק מְגוּ עֵלְאָה דְעֵלִיָּהּ, וְדָא הוּא רְזָא דְכְתִיב, (דְּבָרִים ה) פְּנִים בְּפָנִים דְּבַר יְי' עִמָּכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ, דְּמְלוּלָא נְפָקָא, וּמְלִיל מְגוּ אֲשָׁא וְשִׁלְהוּבָא, דְדַחֲי לִיָּהּ לְבַר, בְּדַפְיָקוּ דְרוּחָא וּמִיָּא, דִּיהִבִּין חִילָא. דְאֲשָׁא וְרוּחָא וּמִיָּא, מְגוּ שׁוֹפָר, דְאִיָּהּ כְּלִיל לְכֵלְהוּ נְפִיק. וַיִּשְׂרָאֵל אַתְרַחֲקוּ מִדְּחִילוּ דָא.